

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΟΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Λ. ΠΙΕΡΡΗΣ

ΚΑ' ΚΥΚΛΟΣ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Συνεχίζεται με ιδιαίτερη επιτυχία και αποδοχή από το κοινό το τελευταίο μέρος του ΚΑ' Κύκλου των Σεμιναρίων ΙστορικοΦιλοσοφικού Λόγου. Ο Κύκλος έχει επεκταθεί αυτή τη φορά σε 10 εκδηλώσεις πάνω σε ενιαία θεματική υπό τον γενικό τίτλο:
ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ:
ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

Οι 4 τελευταίες συναντήσεις είναι αφιερωμένες στην πρόβλεψη των βασικών εξελίξεων και συντελεστών που θα συνθέσουν τον χαρακτήρα του 21ου αιώνα. Ήδη αναλύσαμε ποια θα είναι η αναδυόμενη κυρίαρχουσα μορφή των οικονομικών και πολιτικών φαινομένων.

Οι αγορές, παγκοσμιοποιημένες πια σε πλάτος και βαθαίνοντας όλο και περισσότερο την διασύνδεση και ολοκλήρωσή τους, θα αποκτούν συνεχώς μεγαλύτερη σημασία. Το οικονομικό σύστημα θα ανελίσσεται προς τελειότερες μορφές ενός καθαρά φυσικού συστήματος. Οι δράσεις και δομές του θα αυτοδιευθετούνται και αυτορρυθμίζονται σύμφωνα με την Ορθολογική Αρχή: ότι δηλαδή οι συγκεκριμένοι άνθρωποι είναι τα έσχατα υποκείμενα δράσης, τα άτομα του ιστορικού γίνεσθαι, και ότι σε τελευταία ανάλυση το άτομο δρα βάσει της γνώσης που έχει και με σκοπό το συμφέρον του. Ένα φυσικό σύστημα είναι δυναμικό και ευσταθές ταυτοχρόνως, ευρισκόμενο σε γενικευμένη, δυναμική ισορροπία. Ο ευσταθής δυναμισμός του όμως εκδηλώνεται ως κυκλικότητα. Οι κρίσεις είναι τα φυσικά οριακά σημεία της περιοδικότητάς του.

Είδαμε ότι οι πολιτικές εξουσίες με τον παρεμβατισμό τους, στρεβλώνουν την αυτορρυθμιζόμενη δομή και κίνηση του φυσικού συστήματος, και έτσι αφενός μειώνουν ως επί το πλείστον την κανονική απόδοσή του, αφετέρου δε επιδεινώνουν την οξύτητα των κρίσεων. Αυτό συνέβη με την παρούσα παγκόσμια οικονομική κρίση τόσο ως προς την ουσιώδη αιτία της (υπερβολική ποσότητα χρήματος και δανεισμού που προκάλεσε η πολιτική των κυβερνήσεων και των κεντρικών τραπεζών, με συνέπεια ανισόρροπη κεφαλαιϊκή δομή της οικονομίας) όσο και ως προς τη νοσηρή αντιμετώπισή της (πάλι περίσσεια επαντλούμενης ρευστότητας από τα κράτη και τα όργανά τους, τις κεντρικές τράπεζες, με συνέπεια να μην αφήνεται να λειτουργήσει αποφασιστικά η απαιτούμενη δημιουργική καταστροφή, η αποκατάσταση της ισορροπίας και η ανακατανομή πόρων και ρόλων).

Η αντικειμενικότητα και αποτελεσματικότητα της ελεύθερης αγοράς (το «αόρατο χέρι» και ο απρόσωπος νους που υπάρχει στην αυτορρυθμιζόμενη τάξη της) θα περιορίζει τις

παρεμβάσεις του κράτους όλο και περισσότερο. Έτσι το Κράτος θα περιοριστεί στον ουσιώδη σκοπό του, που είναι η εξασφάλιση της ελευθερίας του ατόμου, ώστε αυτό να μπορεί να αναπτύσσει το δυναμικό του στον μέγιστο βαθμό, συνεισφέροντας έτσι στην άριστη πραγμάτωση της ανθρώπινης φύσης. Πιο συγκεκριμένα, το Κράτος χρειάζεται για να εγγυάται την ύπαρξη του ατόμου, την ιδιοκτησία του και την ελευθερία των συναλλαγών του από κάθε βία και απάτη. Οι δομές και κανόνες που απαιτούνται για να εξασφαλίζονται αυτές οι θεμελιώδεις λειτουργίες του Κράτους, συνιστούν το μέγιστο του περιορισμού της ελευθερίας που τα άτομα εκχωρούν στη δικαιοδοσία του Κράτους προς το συμφέρον τους. Το Κράτος τον 21ο αιώνα θα τείνει να περιορίζεται σε αυτόν τον απαραίτητο χαρακτήρα του. Αυτό όμως δεν σημαίνει γενική αποδυνάμωσή του, γιατί στην ουσιαστική δικαιοδοσία του πρέπει να είναι πανίσχυρο. Το κράτος είναι μέσον και όχι σκοπός. Αλλά είναι απαραίτητο μέσον.

Το παρεμβατικό και κατευθυντικό κράτος αναπτύχθηκε στους νεωτερικούς χρόνους σαν μια ομπρέλα προστασίας. Ο πατερναλιστικός χαρακτήρας του Κράτους είναι αφύσικος γιατί αντιμετωπίζει ενήλικες ανθρώπους σαν παιδιά. Η στρέβλωση που έτσι δημιουργείται στο φυσικό σύστημα των ανθρωπίνων σχέσεων γεννά και μεγενθύνει τεχνητά συμφέροντα που εν συνεχεία παρεμβαίνουν αρνητικά στην αυτορρύθμιση του συστήματος ως συντηρητές του ανώμαλου status quo.

Ο πατερναλισμός του σύγχρονου κράτους έχει πολλαπλές αιτίες, θρησκευτικές (την αγάπη του Θεού για τον άνθρωπο), πολιτιστικές (τον τεχνητό και άρα βίαιο εκπολιτισμό), ανθρωπολογικές (τον άνθρωπο ως βυθισμένο βαθιά στην αμαρτία και έτσι θεμελιωδώς βεβλαμμένο και διεφθαρμένο). Έγινε και μια απλοποίηση του νοητικού εργαλείου αποκωδικοποίησης της πραγματικότητας (δηλαδή του Λόγου ως τρόπου σκέψης). Και επίσης μια ομογενοποίηση του ανθρώπινου παράγοντα με την ανάπτυξη του Κράτους-Έθνους. Και τα δύο αυτά συνετέλεσαν στον Επιστημονισμό και τη Βιομηχανική Επανάσταση, που με τη σειρά τους ενίσχυσαν τον κατευθυντισμό, αφού παραμέρισαν τα μοντέλα της οργανικής αυτορρύθμισης εξαιρετικά σύνθετων αλλά σταθερών ενοτήτων υπέρ αυτών της τεχνητής τάξης μηχανικά απλουστευμένων δομών.

Όλοι αυτοί οι παράγοντες και παράμετροι που έδρασαν υπέρ του Πατερναλιστικού Διογκωμένου Κράτους παρέρχονται τώρα στην μεγάλη μεταβατική περίοδο που διανύουμε. Και έτσι ένα πνεύμα ελευθερίας θα πνέει όλο και δυνατότερα, που η πιο απτή του ένδειξη παρέχεται από τις αγορές στον οικονομικό τομέα. Θα δούμε ποια είναι η σημασία αυτού του γεγονότος στην πολιτειακή σύσταση του Κράτους, στη Δημοκρατία.

Τις πνευματικές και πολιτιστικές διαστάσεις αυτών των φαινομένων και τάσεων θα ερευνήσουμε στο σεμινάριο της Πέμπτης 28ης Ιανουαρίου, στις 8.30 το βράδυ. Ο τίτλος της εκδήλωσης είναι:

Ιδεολογία και Φιλοσοφία στον 21ο αιώνα:
Το Τέλος της Ιστορίας και η Ιστορία του Τέλους.

Σε ταυτόχρονη αντίθεση αφ'ενός μεν με τα εμπειρικά μοντέλα και αφ'ετέρου με τις δογματικές ιδεολογίες του 20ου αιώνα, ο 21ος θα χρειαστεί την αναβίωση της αληθινής

φιλοσοφίας. Θα παρακολουθήσουμε τις βασικές κατευθύνσεις ανάπτυξης του νέου τρόπου σκέψης και της νέας αξιολογίας της ανθρώπινης συμπεριφοράς. Λόγος, ηθική και αισθητική ξεπερνάνε την νεοτερικότητα και μπαίνουμε σε μια ριζικά νέα φάση της ανθρώπινης ιστορίας. Ο κλασσικός λόγος μπορεί να μας βοηθήσει να καταλάβουμε καλύτερα και σε βάθος το νόημα του Τέλους της Ιστορίας, δηλαδή του Σκοπού της. Το τέλος στην κλασσική αντίληψη είναι τελειότητα και τέρμα μαζί, αφού η επίτευξη της τελειότητας σημαίνει το τέρμα της κίνησης προς αυτήν, την άφιξη στο σημείο όπου τίποτα δεν μένει εκτος του ολοκληρώματος και άρα ο χρόνος αίρεται και σταματά γιατί δεν απομένει τίποτα σημαντικό να συντελεσθεί. Ταυτόχρονα θα προκύψει ότι και η ιστορία δεν είναι παρά η κίνηση υλοποίησης του σκοπού της ανθρώπινης φύσης, είναι η ιστορία του τέλους (της τελειότητας) του ανθρώπου.

Θα αναλύσουμε πού μας οδηγούν οι αφηρημένες αυτές συναρτήσεις σε σχέση με τις πραγματολογικές εξελίξεις σε μια ευρεία γκάμα τομέων της ανθρώπινης ύπαρξης, συνύπαρξης, δράσης και ανάδρασης. Και τι θα είναι η Επιστήμη, η Ηθική, η Αισθητική, η Πολιτική και η Θρησκεία της νέας εποχής του 21ου αιώνα.

Οι εκδηλώσεις πραγματοποιούνται στην Αίθουσα Διαλέξεων του Μεγάρου Λόγου και Τέχνης, Πλατεία Γεωργίου Α', 2ος όροφος.

Μετά την ομιλία-εισήγηση γίνεται διεξοδική, ανοικτή συζήτηση.

Η είσοδος είναι ελεύθερη.